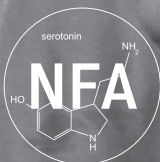

CO JE TO FILM?
Program otevřeného filmového vzdělávání Národního filmového archivu
Pracovní list k filmu

Jan Cimbura

Jan Cimbur

1941, Lucernafilm

Režie: František Čáp

Předloha: Jindřich Šimon Baar (román Jan Cimbur)

Scénář: František Čáp, Rudolf Madran-Vodička

Kamera: Karel Degl

Architekt: Jan Zázvorka

Kostýmy: Fernand Vácha

Střih: Antonín Zelenka

Zvuk: František Šindelář

Hudba: Jiří Fiala

Hrají: Gustav Nezval, Jiřina Štěpničková, Vilém Pfeiffer, Jaroslav Průcha, František Roland, Stanislava Strobachová ad.

OTÁZKY DO DISKUZE

1. Česká protektorátní kinematografie se věnovala jen úzkému okruhu žánrů a zdůrazňovala malý okruh hvězd, etablovaných od třicátých let. Charakterizujte na základě vlastní divácké zkušenosti tyto trendy a oblíbené herce a herečky. Jak se tato situace proměnila po válce?
2. Adaptace literárních děl, skutečných událostí i osudů tvoří významnou součást veškeré audiovizuální produkce. Jednotlivé národní kinematografie obvykle volí zdroje z domácí tradice a historie. Výjimku představují ikonická díla, která se samozřejměji cirkulují napříč jazykovými i kulturními okruhy.

Díla kterých českých spisovatelů a spisovatelek jsou/byla nejčastěji adaptována do filmu? Kteří režiséři volili zejména literární předlohy? Která díla a autoři jsou nejčastěji adaptována ve světovém filmu?
3. František Čáp zastupuje v české (československé) kinematografii malý okruh homosexuálních tvůrců. V jeho filmech se však postavy nenormativní sexuální orientace neobjevují a queer čtení je aplikováno zpětně na základě implicitních významů.

Diskutujte o tom, jaké je postavení homosexuálních tvůrců v současnosti a nakolik je běžné setkat se ve fikčních světech s takto orientovanými postavami? Jak si to vysvětlujete?
4. Do filmu *Jan Cimbur* byla vřazena scéna lynčování židovského krčmáře. Její antisemitský podtext musel Čáp vysvětlovat po válce před soudem, ale byl osvobozen.

Jaký byl osud dalších osobností českého filmu po skončení protektorátu?
5. Filmový styl, výrazové prostředky či herectví prošlo velkým vývojem. Charakterizujte tuto proměnu na základě srovnání zhlédnutého snímku a současné kinematografie.

ODPOVĚDI

1. Dominují komedie a veselohry opakující jednoduchou zápletku vedoucí k ustavení heterosexuálního páru, obvykle se odehrávají v prostředí společensky vyšších vrstev, ale bez silné vazby na aktuální současnost.

Lída Baarová, Svatopluk Beneš, Vlastimil Burian, Věra Ferbasová, Nataša Gollová, Hugo Haas, Adina Mandlová, Oldřich Nový, Jiřina Štěpničková, Hana Vítová ad.

Po válce nastává odklon od hvězdného systému, prvorepublikové hvězdy až na výjimky končí.

Větší tematická šíře: reakce na nedávnou minulost i aktuální současnost, po 1948 angažovaná kinematografie (budovatelský, špionážní film, agitky)

2. Karel Čapek, Bohumil Hrabal, Božena Němcová, Ota Pavel, Michal Viewegh ad.

Karel Kachyňa, Jiří Menzel, Otakar Vávra, František Vlácil ad.

Hans Christian Andersen, Agatha Christie, Anton Čechov, Charles Dickens, Victor Hugo, Stan Lee, William Shakespeare, Robert Louis Stevenson, Lev Tolstoj ad.

3. Otevřeně homosexuální režiséři jsou v mainstreamové kinematografii výjimkou podobně jako stejně orientované postavy. Toto souvisí s normativně uvažující společností, kde jsou obecně (etnické, sociální, hendikepovaní) minority marginalizovány

4. Emigrace, konec tvorby, nebo přizpůsobení se novým podmínkám.

5. Dominuje barevný film, rychlejší tempo, dynamičtější střihová skladba i práce s kamerou, kratší záběry, důraz na postprodukční fázi (vizuální a zvukové efekty), civilnější herectví, decentnější make-up ad.